

Internationale kenniswerkers!

Weet waar je aan begint!

Dat klinkt ontmoedigend. Maar het is meer zoiets als “Zuid Limburg, je zal er maar wonen”. Veel hightech ondernemingen hebben internationale kenniswerkers in hun personeelsbestand. En dat is niet voor niets. Nederland brengt zelf te weinig hoog opgeleide technici voort. Bovendien zoeken bedrijven naar steeds zeldzamere specialismen. Zodat dit deel van de arbeidsmarkt mondiaal wordt. Niet alleen grote ondernemingen trekken expats aan voor hun Research & Development activiteiten. Ook kleinere bedrijven voelen zich hier steeds vaker toe gedwongen. Maar de eerste keer is het moeilijkst. Kunnen bedrijven die een aanvang maken met internationale kenniswerkers leren van bedrijven met ervaring op dit terrein? Vast wel. Om daar grip op te krijgen bracht High Tech NL tien specialisten bij elkaar. Een belangrijke conclusie: weet waar je aan begint!

Verschillende invalshoeken

De inspiratie kwam van Vincent Vitters, directeur van Ritter Taalcontact. Zijn bedrijf geeft regelmatig taaltrainingen aan nieuwe medewerkers uit andere landen. Vincent stelde vast dat taalbeheersing maar één element is dat een rol speelt bij begrijpen, aanpassen en wennen. Als het uiteindelijk niet lukt -de nieuwe medewerker voelt zich niet thuis of de omgeving weet niet met de nieuwe collega om te gaan- is dat kapitaalsvernietiging voor het bedrijf. Hightech bedrijven die al langer werken met internationale kenniswerkers hebben leren omgaan met de verschillende invalshoeken van dit proces. Het hoort er gewoon bij. En de extra dimensie van het internationale karakter heeft ook extra voordelen voor de onderneming. Vincent liep al langer rond met het idee een checklist te ontwikkelen voor “starters” op dit gebied. High Tech NL zag hiervan de meerwaarde voor haar leden en besloot hierin samen op te trekken en elkaar te versterken.

Landingsplaats Holland High Tech land

Zo kon het komen dat een tiental gasten werd uitgenodigd voor een informele brainstorm op

een niet alledaagse locatie; een tot bistro en vergaderlocatie omgebouwde boerderij, vrijwel in het hartje van 's-Hertogenbosch, D'n Boerderij. Werkzaam bij grote bedrijven, wervings- en detacheringsbureaus en zelfs een advocatenkantoor zijn zij allen op één of andere manier nauw betrokken bij de thematiek. Het rondje kennismaken, vergezeld van een mini Bossche Bol, gaf al zoveel aanleiding tot uitwisseling van kennis en ervaring dat Vincent Vitters maar nauwelijks bij kon blijven met het maken van aantekeningen. Immers, zodra de internationale kenniswerker is geland in Holland High Tech land, moet er heel wat gebeuren. Het gaat voor een deel over formele verplichtingen. Zoals officiële documenten en vergunningen. Maar ook over wonen, de arbeidsovereenkomst, een school voor de kinderen, de tandarts, noem maar op.

Geland in Holland High Tech land. Maar dan?

Een geval apart

Tijdens de vele discussies werd duidelijk dat een allesomvattende checklist geen haalbare

zaak is. Iedere nieuwe medewerker is een geval apart. En vraagt dan ook tot op zekere hoogte maatwerk. We kunnen veel leren van de verschillende voorbeelden die internationale kenniswerkers, hun collega's en werkgevers met zich meebrengen. Door mensen met hún verhaal aan het woord te laten zet je anderen aan het denken. Getuigenissen doen er toe! Toch loont het de moeite om te zoeken naar structuren. Zo kan er onderscheid worden gemaakt op basis van herkomst. Er is wel degelijk verschil in de behoeften van mensen die afkomstig zijn uit regio's binnen de EU en van (ver) daarbuiten.

Geanimeerde discussies

Ook maakt het uit of een nieuwe collega starter is, of in een verdere fase van zijn loopbaan verkeert. Vrijgezel is of een gezin meebrengt. Ook speelt een rol in welke regio in Nederland zij terecht komen. In de agglomeratie Eindhoven, waar veel internationale kenniswerkers zijn die op zich een community vormen en een vaste plaats hebben in het straatbeeld en het sociale leven. Of in Sneek, waar de eerste kenniswerker uit India mogelijk een bezienswaardigheid is. Dat roept de vraag op: "welke elementen kan de werkgever beïnvloeden en welke niet?"

De weg wijzen

Voortbouwend op elkaars voorbeelden, ideeën en inzichten werd duidelijk dat het wel degelijk mogelijk is ondernemers die overwegen te beginnen met internationale kenniswerkers op weg te helpen. Voorbeelden

van mensenverhalen helpen daarbij. We herkennen ze immers, en kunnen ze vergelijken met de eigen situatie. Sommige zaken zijn formeel technisch en dus te "regelen". High Tech NL kan de weg wijzen naar instanties die daarbij kunnen helpen. Andere zaken liggen op sociaal vlak. Wat kun je bijvoorbeeld doen om je medewerkers voor te bereiden op de komst van een collega met een andere taal en herkomst? Hoe maak je de nieuwe collega vertrouwd met zijn nieuwe omgeving? Letterlijk en figuurlijk. Geen gemakkelijke opgave, maar wel mogelijk!

Houvast

Het was waarachtig niet eenvoudig om tot een samenvatting te komen van alles wat gezegd is. Vanuit visie, ervaring, betrokkenheid en passie! Toch kunnen we vaststellen dat de opdracht die we onszelf hebben opgelegd complexer is dan slechts het opstellen van een checklist in tien af te vinken punten. Er zijn voorstellen gedaan voor digitale communities, story telling en brede invalshoeken. De bal ligt nu bij Vincent en High Tech NL. Om vanuit de input die is geleverd te komen tot een wegwijzer voor ondernemers die voldoende richting geeft om houvast te krijgen. Of, zoals één van de deelnemers inbracht: "Denk heel goed na over alle aspecten van deze nieuwe vorm van arbeidsmigratie en werkgeverschap. Zodat je weet waar je aan begint!"

Talking about expats. In D'n Boerderij

Jos van Erp, Januari 2014